

**GDZIE SIĘ ZGŁOSIĆ ABY UZYSKAĆ
POMOC?**

OREW - CZYLI OŚRODEK REHABILITACYJNO-EDUKACYJNO- WYCHOWAWCZY

- OREW jest specjalistyczną placówką przeznaczoną dla dzieci i młodzieży wymagających kompleksowego, interdyscyplinarnego wsparcia dostosowanego do potrzeb. Uchodzi za alternatywę dla szkoły specjalnej, zwłaszcza dla tych wychowanków, których ich niepełnosprawność lub/i inne uwarunkowania utrudniają funkcjonowanie w niej.

Zapewnia każdemu wychowankowi zindywidualizowaną pracę dostosowaną do możliwości i potrzeb. Wychowankowie funkcjonują w małych grupach (nie klasach), mają też zajęcia indywidualne. Dodatkowo, w procesie edukacyjnym wykorzystuje się nowoczesne metody kształcenia, dzięki którym wszechstronnie usprawnia się dziecko i umożliwia mu wsparcie funkcjonowania na wielu codziennych płaszczyznach, przygotowując do życia w społeczeństwie.

KTO MOŻE ZOSTAĆ WYCHOWANKIEM OREW?

- Dzieci do trzeciego roku życia z uwagi na istniejące opóźnienia wymagające wczesnej interwencji bądź wczesnego wspomaganie rozwoju, przyjmowane są do OREW i realizują tam zajęcia na podstawie wydanej opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju,
- Dzieci i młodzież (do 25. roku życia) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, którzy nie są uczniami żadnych szkół, zamiast tego realizują zajęcia rewalidacyjno - wychowawcze w OREW, na podstawie wydanego orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych (zajęć realizowanych grupowo lub podczas pracy indywidualnej),
- Dzieci i młodzież (do 25. roku życia) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym z istniejącymi niepełnosprawnościami sprzężonymi (w tym z zaburzeniami ze spektrum autyzmu), którzy wymagają kształcenia specjalnego na podstawie wydanego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

W JAKIM WIEKU SĄ NAJMŁODSI WYCHOWANKOWIE OREW?

- Dzieci od pierwszych dni życia do ukończenia trzeciego roku życia mogą uczestniczyć w zajęciach wczesnej interwencji oraz wczesnego wspomaganie rozwoju, realizowanych w OREW. Są kwalifikowane na nie na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju. Opinie te wystawia zespół orzekający zatrudniony w poradni psychologiczno - pedagogicznej (PPP). Wydawane są na wniosek rodzica, po przebadaniu dziecka w poradni. Podczas zajęć realizowane są zalecenia zawarte w opinii.
- Dzieci powyżej trzeciego roku życia przyjmowane są do OREW na podstawie orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną. Opinie te również wystawia poradnia psychologiczno-pedagogiczna.
- Dzięki temu wychowankowie OREW pobierają edukację połączoną z niezbędną dla nich terapią.

JAKIE DOKUMENTY NALEŻY ZŁOŻYĆ, UBIEGAJĄC SIĘ O PRZYJĘCIE DZIECKA DO OREW?

- Nie wszystkie poniższe dokumenty muszą zostać złożone w przypadku konkretnego dziecka, w zależności od potrzeb i formy uczestnictwa, mogą to być przede wszystkim:
 - - opinia o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju,
 - - orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
 - - orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (orzeczenia te wydawane są na konkretne okresy, np. na czas edukacji przedszkolnej, nauki w szkole podstawowej, itd.),
 - - orzeczenie o potrzebie realizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (te mogą być realizowane w grupie lub w pracy indywidualnej z terapeutą),
 - - skierowanie od lekarza (zwykle specjalisty rehabilitacji dziecięcej) o potrzebie rehabilitacji - ta będzie realizowana na terenie ośrodka,
 - - świadectwa szkolne (jeśli dziecko je posiada) lub innego rodzaju informacje o dotychczasowym przebiegu i sposobie realizacji obowiązku szkolnego (dotyczy starszych wychowanków),
 - - decyzję dyrekcji placówki rejonowej (przedszkola, szkoły) zawierającą zgodę na realizowanie wychowania przedszkolnego lub obowiązku szkolnego poza szkołą.

JAK LICZNE SĄ GRUPY? KTO SPRAWUJE OPIEKĘ NAD WYCHOWANKAMI?

- W grupie, stanowiącej w OREW podstawową formę organizacyjną, może być nie więcej niż ośmiu wychowanków, przy czym:
 - - w grupach przeznaczonych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim może być nie więcej niż czterech wychowanków,
 - - w grupach przeznaczonych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną z niepełnosprawnością sprzężoną, gdzie jedną z nich są zaburzenia ze spektrum autyzmu, może być nie więcej niż czterech wychowanków,
 - - natomiast nie więcej niż ośmiu wychowanków może być w tych grupach przeznaczonych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną z niepełnosprawnością sprzężoną (inną niż zaburzenia ze spektrum autyzmu).
- Opiekę nad każdą z grup sprawuje odrębny wychowawca, jego poczynania wspiera druga osoba, zatrudniona na stanowisku pomocy wychowawcy.

**JAK WYGLĄDA ORGANIZACJA PRACY OREW? ILE
GODZIN DZIENNIE MOGĄ SPĘDZAĆ TAM
WYCHOWANKOWIE W WIEKU SZKOLNYM?**

- Czas pracy tych placówek to minimum osiem godzin dziennie podczas dni roboczych (co umożliwia rodzicom wychowanków pracę zawodową), weekendy są dniami wolnymi, podobnie jak wszystkie inne dni ustawowo wolne od pracy.
- Są to placówki feryjne, a więc pracujące według obowiązującego kalendarza roku szkolnego, zaakceptowanego przez MEN.

**CZY TA FORMA KSZTAŁCENIA JEST PŁATNA? JAKIE KOSZTY
PONOSZĄ RODZICE?**

- Kształcenie, rehabilitacja oraz opieka nad wychowankami OREW są bezpłatne, co oznacza, że rodzice nie ponoszą z tego tytułu żadnych kosztów, te w całości zostają sfinansowane przez budżet skarbu państwa - jest to możliwe dzięki subwencji oświatowej.
- Na każdego wychowanka OREW, bez względu na wiek czy stopień niepełnosprawności, przeznaczona jest dodatkowa subwencja, jej waga wnosi 9,5.

JAKIE ZAJĘCIA W RAMACH WCZESNEGO WSPOMAGANIA ROZWOJU?

W ramach WWR przysługują zajęcia m.in. z:

- terapia psychologiczna
- terapia pedagogiczna
- terapia logopedyczna
- terapia neurologopedyczna
- terapia integracji sensorycznej
- rehabilitacja, w tym metodą Bobath
- terapia behawioralna
- Trening Umiejętności Społecznych (TUS)
- Trening Umiejętności Szkolnych

JAK UZYSKAĆ OPINIE O WCZESNYM WSPOMAGANIU ROZWOJU

Opinię o WWR może wydać wyłącznie publiczna poradnia psychologiczno-pedagogiczna (PPP) właściwa dla miejsca waszego zamieszkania.

1. Poproś o odpowiedni formularz wniosku o wydanie opinii WWR w swojej poradni psychologiczno- pedagogicznej. Opinie składają rodzice lub opiekunowie prawni. Wniosek możecie złożyć w formie papierowej lub elektronicznej. Można go złożyć osobiście w sekretariacie poradni, za pośrednictwem poczty lub elektronicznie poprzez platformę ePUAP.
2. Warto do wniosku dołączyć zaświadczenie lekarza specjalisty (np. pediatry, neurologa, rehabilitanta) o stanie zdrowia dziecka i rodzaju dysfunkcji oraz opinię uzyskaną z przedszkola. Jeżeli jesteście już pod opieką psychologa lub pedagoga warto również dołączyć jego opinię. Będą to cenne informacje dla zespołu z PPP.
3. Całość wniosku powinna obejmować: wniosek, opinię lekarza specjalisty, wyniki badania psychologicznego i pedagogicznego, opinię z przedszkola, opinię i informacje wydane przez specjalistów prowadzących z dzieckiem zajęcia terapeutyczne, inną dokumentację medyczną, jeżeli była sporządzana, oraz kwestionariusz wywiadu dla zespołu orzekającego.
4. Pamiętajmy, że zaświadczenie od lekarza powinno być przedłożone w oryginale. W oryginale powinno się również dostarczyć diagnozę psychologiczną i pedagogiczną jeśli wcześniej zdecydowaliście się na jej przeprowadzenie najlepiej w publicznej lub niepublicznej poradni psychologiczno- pedagogicznej.
5. Po złożeniu kompletu dokumentów zostaje on poddany merytorycznej ocenie przewodniczącego zespołu orzekającego. Przewodniczący zespołu powiadomi również Was o terminie posiedzenia zespołu orzekającego, który będzie rozpatrywał wniosek. Pamiętajcie, że macie prawo uczestniczyć w posiedzeniu zespołu orzekającego w części dotyczącej swojego dziecka i zaprezentować własne stanowisko.
6. Poradnia musi wydać opinie w terminie nie dłuższym niż 30 dni, od dnia zgromadzenia przez zespół orzekający pełnej dokumentacji.
7. Jeśli decyzja zespołu orzekającego będzie pozytywna, wystarczy dostarczyć ją do naszej placówki. Dedykowany twojemu dziecku zespół specjalistów SensoMed ustali wspólnie z Wami potrzeby dziecka, harmonogram spotkań i odpowie na wszystkie wasze pytania.

CO TO ZNACZY OWI? CO OFERUJE I CZYM SIĘ ZAJMUJE?

- Ośrodek Wczesnej Interwencji i Wspomagania Rozwoju to placówka w której Państwa dziecko ma szansę otrzymać jak najwcześniejszą i wielospecjalistyczną pomoc.
- Ośrodki te oferują kompleksową, skoordynowaną, wielospecjalistyczną pomoc dzieciom do lat 7 oraz ich opiekunom (w zakresie opieki nad dzieckiem). To placówki państwowe, działające w ramach kontraktów z NFZ. Najlepiej, by do placówki trafiały już noworodki lub najmłodsze niemowlęta.
- Zajmuje się kompleksowo dziećmi do ukończenia 7 lat, z zaburzeniami rozwoju lub nimi zagrożonymi. Nie pozostawia bez pomocy także ich rodziców.
- Ośrodek wczesnej interwencji (OWI) to miejsce, do którego w idealnym świecie trafiałoby każde dziecko. Im młodszy maluch, tym trudniej rodzicom, a niejednokrotnie i lekarzom pierwszego kontaktu, zauważyć dyskretne problemy rozwojowe i sygnały sygnalizujące różnych zaburzeń, które wyraźnie objawiają się dopiero z czasem. Wcześnie zdiagnozowane nieprawidłowości czasem bywają stosunkowo łatwe do korygowania, bądź przynajmniej jest szansa na poprawę rokowania.

SKIEROWANIE DO OŚRODKA WCZESNEJ INTERWENCJI

- Specjaliści zatrudnieni w takim ośrodku mają świadomość trudnej sytuacji. Zazwyczaj zależy im, by najmłodsze dzieci przynajmniej zdiagnozować jak najszybciej i ocenić, jakiej (i czy w ogóle) pomocy potrzebują. Zależy im, by włożona praca przynosiła optymalne efekty, a te są możliwe w pierwszym roku życia. Oczekiwanie na miejsce przez kilka miesięcy? To się mija z celem, zwłaszcza, że w tym czasie można już odpowiednio pracować w domu, zdecydować się na pomoc komercyjną, itd.
- Jeśli uważasz, że twoje dziecko potrzebuje konsultacji i być może wspierania w ośrodku wczesnej interwencji, zapytaj o niego lekarza pierwszego kontaktu. To pediatra najczęściej kieruje do takiego ośrodka, chociaż zdarza się (niestety, rzadko), że już przy wypisie z oddziału noworodkowego dziecku wydawane jest odpowiednie skierowanie, a nawet umówiony jest termin pierwszej konsultacji.
- Niemal w każdym większym mieście działa ośrodek wczesnej interwencji. W największych nawet kilka, ale wciąż jest ich za mało w stosunku do potrzeb. Lekarz rejonowy jest sceptyczny, a ty się niepokoisz? Na pewno warto skontaktować się z ośrodkiem i ustalić, jaka jest szansa na konsultację i ewentualną opiekę.
- To ważne nawet wtedy, gdy masz skierowanie. Może się okazać, że nie pozwala ono na szybkie przyjęcie dziecka (brakuje dopisku: pilne) lub w ogóle nie będzie honorowane. Niemal do każdej placówki, zazwyczaj w związku z wymaganiami NFZ, skierowanie musi wyglądać inaczej. Czasem to kwestia nazwy ośrodka, do którego jest skierowanie. Np. ośrodek wczesnej interwencji to zapis nieprawidłowy, chociaż właśnie tak nazywa się placówka, a konieczny jest wpis: "ośrodek rehabilitacji dziennej". Kiedy indziej kluczowe jest rozpoznanie, etc. Pracownicy placówki wyjaśnią precyzyjnie, co ma znaleźć się na skierowaniu, by możliwa była pomoc w optymalnym terminie.
- Najlepiej, by do placówki trafiały już noworodki lub najmłodsze niemowlęta.

OŚRODKI WCZESNEJ INTERWENCJI DIAGNOZUJĄ I WSPIERAJĄ DZIECI:

1. zagrożone nieprawidłowym rozwojem, z grupy wysokiego ryzyka ciąży-porodowego, np. wcześniaki, dzieci niedotlenione okołoporodowo, matek, które miały problemy w trakcie ciąży (np. cukrzyca ciężarnych, choroby tarczycy)
2. opóźnione w rozwoju psychoruchowym i/lub upośledzone umysłowo, m.in. z niepełnosprawnością ruchową, autyzmem, epilepsją, chorobami uwarunkowanymi genetycznie, porażeniem mózgowym.

Ośrodki oferują pomoc rodzicom, nie tylko w zakresie nauki właściwego postępowania z dzieckiem, ale także proponują wsparcie psychologiczne. W ośrodku wczesnej interwencji zespół tworzą lekarze, psychologowie i terapeuci. W zależności od potrzeb konkretnego pacjenta, możliwe, że będzie zajmował się nim:

- pediatra
- neurolog
- psychiatra
- lekarz rehabilitacji
- fizjoterapeuta
- logopeda/neurologopeda
- psycholog kliniczny
- terapeuta zajęciowy (pedagog)

Wszyscy specjaliści współpracują ze sobą, wymieniają się obserwacjami na temat dziecka, opracowują wspólnie plan terapeutyczny.

Terapia prowadzona jest indywidualnie i/lub grupowo.

To placówki państwowe, działające w ramach kontraktów z NFZ.

CZYM JEST NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA?

- Nieodpłatna pomoc prawna kierowana jest do osób, które borykają się z problemem prawnym. Profesjonalny prawnik w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej wskaże zainteresowanym obywatelom, jakie są ich prawa i obowiązki oraz pokaże sposób rozwiązania ich problemu prawnego.
- Profesjonalny prawnik może także udzielić pomocy beneficjentom przy sporządzeniu odpowiednich pism takich jak pozew, pismo o zwolnienie od kosztów lub o ustanowienie adwokata z urzędu.
- Porada prawna udzielana jest w przypadku, gdy problem, z którym boryka się obywatel, ma typowo prawny charakter. Porady prawnej udziela profesjonalny prawnik z odpowiednim doświadczeniem, np. adwokat, radca prawny, aplikant radcowski lub adwokacki.

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ I JAK MOŻNA SIĘ NA NIĄ ZAPISAĆ?

Nieodpłatna pomoc prawna kierowana jest do wszystkich obywateli, którzy nie mają możliwości opłacenia kosztów usługi prawnika. Przysługuje także przedsiębiorcom samozatrudnionym, czyli takim, którzy prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą.

Na poradę można zapisać:

- telefonicznie – poprzez specjalny powiatowy numer do zapisów;
- elektronicznie – pisząc na podany przez powiat adres e-mail lub zapisując się przy pomocy formularza dostępnego na stronie <https://zapisy-np.ms.gov.pl>;
- osobiście – stawiając się w starostwie powiatowym.

CO MUSZĘ ZE SOBĄ ZABRAĆ NA PORADĘ I GDZIE MOGĘ UDAĆ SIĘ NA PORADĘ?

Co muszę ze sobą zabrać na poradę?

- W przypadku skorzystania z porady stacjonarnej, beneficjent składa pisemne oświadczenie, w którym deklaruje, że nie ma możliwości ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.
- Natomiast beneficjent będący przedsiębiorcą składa:
 - pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej;
 - oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku;
 - wszystkie zaświadczenia o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, otrzymanej w roku, w którym ubiegają się o nieodpłatną pomoc prawną oraz otrzymanej w ciągu dwóch poprzedzających ją lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie.

Gdzie mogę udać się po poradę?

- Porady udzielane są w około 1500 punktach w całej Polsce – w każdym powiecie. Zainteresowany obywatel nie ma obowiązku zapisywania się na poradę w powiecie zamieszkania. Może zapisać się na poradę w najbardziej dogodnym dla niego miejscu w Polsce.
- Sprawdź dostępność punktów nieodpłatnej pomocy i zapisz się na poradę przez stronę zapisy-np.ms.gov.pl.
- Informacje o dostępnych punktach znajdują się także w starostwach powiatowych, urzędach gmin i urzędach miast oraz na ich stronach internetowych.

CZY MOGĘ SKORZYSTAĆ Z NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ, JEŻELI JESTEM OSOBĄ Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI?

- System nieodpłatnej pomocy jest kierowany między innymi do osób ze szczególnymi potrzebami. Każda z takich osób może skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej. W przypadku konieczności zapewnienia udogodnień potrzebnych do udzielenia porady (np. usługi tłumacza języka migowego) należy taką potrzebę zgłosić podczas umawiania wizyty lub niezwłocznie po jej umówieniu.
- Osoby ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się mogą korzystać z porady poza lokalem punktu lub przy użyciu środków porozumiewania się na odległość, takich jak telefon lub komunikatory internetowe, niezależnie od sytuacji epidemicznej.